

MAGYARÁG

Editura și tipografie:
Firma Eduard Pásztor.

Anul curent VI. Numero 353
MARTI, 21 Decembrie 1937.

Preț. 1 lej

ZIAR POLITIC INDEPENDENT
APARE IN FIECARE ZI

Fondator: **PÁSZTOR EDE**

Redactor responsabil:
Kádár Miklós

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

MA VÁLASZT AZ ORSZÁG

Bukarest, dec. 19. Ma reggel kezdődnek meg az országos képviselőválasztások. A választás előtti utolsó vasárnapon törvény értelmében már nem tartottak gyűléseket, a jelöltek kerületeikbe érkeztek és személyi propagandát fejtettek ki.

A választás mindenütt reggel 8 órakor kezdődik. A választók szavazócédlújk alapján ingyen utazhattak a vonaton, de a szavazócédlúkat a választási helyiségben adják.

Bukarestből jelentik: A karácsonyi ünnepek után a kisanant külügyminiszterei értekezleire ülnek össze, hogy a Delbos francia külügyminiszter látogatása során fel-

merült teendőkről tanácskozzanak. Az értekezletet valószínűleg Sinaiban tartják meg. A három kisanant külügyminiszter állandó telefonösszeköttetésben áll egymással.

Tătărescu miniszterelnök lakásán szombat délelőtti minisztertanács volt. Megvizsgálták a prefektusok jelentéseit és elhatározták, hogy megerősített csendőrsztagokat küldenek azokra a helyekre, ahol a közrend veszélyeztetve látszik.

A választás napján a kormány összes tagjai a fővárosban fognak tartózkodni.

A belügyminisztérium uta-

sította a prefektusokat, hogy minden választási röpcédulából és plakátból küldjenek be néhány példányt a minisztériumba. Dr. Lupu ma megjelent Franasovici belügyminiszternél és tiltakozott a falcenii választási incidensek miatt.

Junian szombat délben hosszabb nyilatkozatot adott a sajtónak.

Codreanu környezetéből kiszivárgott hírek szerint a „kapitány” közvetlenül a választások után válaszolni fog Titulescunak.

Bukarestben tegnap megkezdődött a bíróságok karácsonyi szünete.

Szegény négus

Szegény Haile Szelassziénak ugylátszik tényleg rosszul megy a sora. Mióta elvesztette trónját, Angliában üdül és várja az idők jobbrafordulását. Annak idején sok láda ezüsttel és arannyal menekült országából, de a propaganda ugylátszik felemészítette a vagyont, — mert Londonból érkező hírszerinti a volt négus kénytelen volt áruba bocsátani Bathben levő palotáját. — Négyezer font sterlinget kapott érte, amivel talán jobban fog gazdálkodni, mint az Addisz Abebából magával vitt kincsekkel.

Felgyújtották az iraki petroleumvezetékeket

Haifa, dec. 19. Haifai jelentések szerint ismeretlen tettesek felgyújtották az iraki kőolajvezetéket és a vezetéket melett elhuzódó távbeszélőt.

Kutyák marcangolták szét egy koldusasszonyt

Bajmokról jelentik: A volt Vojnics-féle uradalom egyik épületének összedőlt romjai között élt Csikós Mihály koldusember és felesége. Tegnap az asszonyh irtelen meghalt valószínű, hogy a nélkülözések ölték meg. A szer koldus bement a faluba, hogy jelentse az esetet a hatóságoknak. Mire azonban a bizottság megérkezett, a környékbeli kóbor kutyák a holttestet szét marcangolták.

Gyémáncsiszoló üzemet akar felállítani Romániában egy belga cég

A belga I. Lewy ypresi cég engedélyt kért a román kormánytól egy gyémánt és drágakő csiszoló üzem felállítására. A drágaköveket és gyémántot a cég külföldről nyersen importálna a kormány által megállapított vámkedvezmény mellett és azokat az országban felállítandó csiszolók dolgoznák fel. A kormány gazdasági bizottsága legközelebbi ülésén foglalkozik a belga cég kérésével.

Schuschnigg is megjelenik a budapesti Ausztria-bálon

Budapest, dec. 19. Schuschnigg dr. osztrák szövetségskancellár január hónapban látogatást tesz a magyar fővárosban. Ausztria feje részt vesz a budapesti osztrák kolónia által rendezett úgyneve-

zett Ausztria-Bálon, amely az első ilyen vonatkozású estély amelyet a magyar fővárosban rendeztek. Eredetileg úgy volt, hogy ezt az estélyt az osztrák követség palotájában február 5-én tartják meg, de

tekintettel arra, hogy Schuschnigg dr. február hónapban elvan foglalva, a bálát csaknem egy hónappal előbb, azaz január 15-én rendezik.

Csak a Népszövetség és Moszkva kizárásával hajlandó tárgyalni Németország

Németország nem tér vissza a Népszövetségbe

Genf, dec. 19. A La Tribune de Geneve foglalkozik azzal a nyilatkozattal, amelyet a német kormány tett Olaszországnak a Népszövetségből való kilépése alkalmával. Mint ismeretes, a nyilatkozatban Németország közösséget vállalt az olasz lépéssel és azt mindenben helyesli, ugyanakkor leszögezi, hogy Németország nem látja szükségességét annak, hogy a Népszövetségbe visszalépjen.

— Ez a nyilatkozat — írja a lap — az angol külügyminisz-

teriumnak azzal a tanácsal szolgált, hogy jövőben ne próbálkozzék a Berlin-Róma és London-Páris-moszkvai tengely között a Népszövetség megerősítésének alapján közeledést létrehozni.

Mussolini kezdeményezése alkalmat adott Hitlernek, hogy értésére adja az angoloknak,

fel kell hagyniuk olyan politikai tervezgetésekkel, amelyekben a Népszövetségnek bármilyen szerepe volna.

Az angoloknak le kell monda-

niuk erről a módszerről, ha Németországgal tárgyalnak. — Ez a német nyilatkozat igazi értelme. Ami Franciaországot illeti, a nyilatkozatból meg tudhatja, hogy Németországgal csak közvetlen és minden más hatalom befolyásától mentes tárgyalások alapján köthet fontos megállapodásokat. Németországgal és Olaszországgal a jövőben a tárgyalások csak

a nNépszövetség és Moszkva kizárásával lesznek lehetségesek.

Ma: a nagy ujévi „rumba” ajándék-akciónk 4. számú szelvénye

Közkívánatra

meghosszabbítva! 39 lei,
1 drb művészi nagytás 39 lei,
3 drb rendelésnél 3 drb művészi
levelezőlapot ajándékba adunk
FOTO JULIETTA
Bulevardul Regele Ferdinand 6.

Naposoldal

orvos ismerősöm beszéli:

— Gyakran hívnak öngyilkosjelölt hölgyekhez. Ha egy fiatal leány szerelmi bánatában, vagy valami családi összecsordulás miatt bevesz néhány gramm aszpirint, a szülők rendszerint szégyelnek mentőket hívni. Engem hívnak, ugyannyira, hogy már valóságos „gyomormosó” — szakértő hírében állok. Hírnevem azonban annak köszönhető, hogy gyomormosás előtt rendszerint két pofont adok a páciensnek. Ezért természetesen nem számítok fel külön honoráriumot.

— A multkorában ismét egy öngyilkosjelölthöz hívtak. Az egész lány nem volt több tizenöt évesnél. A mérge nagyon legyengítette, noha rögtön láttam, hogy életveszély nincs, mégis valahogy megérett rajta a szívem és a kúrát nem kezdtem meg az obligát két pofonnal. A gyomormosás után azonban a lányka azt mondta, hogy még egyszer meg fogja próbálni. Erre természetesen megkapta a két pofont.

— Hozzátehetem, hogy még egyetlen esetben sem hívtak kétszer ugyanahoz az öngyilkosjelölthöz. A szülők azonban mindig hálálkodnak és azt mondják, hogy én alkalmazom a legkiválóbb pszichoanalitikai módszert.

Beszámoltunk a hét folyamán arról a különös esetről, hogy Kocsis Pavel fogócska-helyi gazdálkodó felesége a nagyváradi uccán szülte meg kisleányát és az orvos uraknak fel kellett mászniuk a parasztszekér saroglyájába, hogy a már világra jött csecsemő körül a még szükséges fennvalókat elvégezzék.

Megirtuk azt is, hogy lapunk közbenjárására Nagyvárad város, illetve Fodor Péter polgármester vállalta az újszülött keresztapását.

Az anya és leánya még most is a Zsidókórház hófehér szülőjében fekszenek boldog nyugalomban. Kocsis Pavel ur csak néhanapján ér rá őket meglátogatni, sok dolog van otthon. Különben is — ez az egy bizonyos — jó helyen vannak. Jobb nekik ott, mint odahaza Vásárhelyen.

Valamelyik nap Kocsis gazda ismét meglátogatta a családot. A kórház gondnoka félrevonta:

— Gazduram, ha meg nem értem... egy kis számla lenne itt. Meltóztatna talán ki egyenlíteni?...

— Számla — csodálkozott el Kocsis gazda. — Nincs nekem itt semmiféle fizetnivalóm.

— De gazduram — szabadkozott a gondnok — a kórházat az ápolási díjakból tartjuk fenn... Ingyen betegeket csak szegénységi bizonyítvány alapján vehetünk fel.

Kocsis gazda rettentően elcsodálkozott:

— Hát kértém én hogy vegyék fel? Küldtem én magukhoz a feleségemet? Én beküldtem a Bábaképezdébe, — hogy annak rendje és módja szerint szülje meg a gyereket. Tehetek én arról, hogy neki sürgös volt és már utközben a Kolozsvári uccán világra hozta? Tehetek én arról, — hogy kirohantak a doktor urak és becipellették őket a kórházba?

Ilyen logikával szemben a gondnok tanácsosabbnak látta sietni elhallgatni. Attól tartott, hogyha tovább beszél, végül még Kocsis Pavel fog kártérítést követelni a kórházról.

Ma már eldőlt a nagy harc lezajlik a választás. A falakról lassanként eltűnnek a magyar nyelvű falragaszok és az élet visszatér a rendes kerékvágásba. Az újdonsült képviselők, akik jelölt korukban mindenkihez leereszkedtek, az uccán mindenkinek előre köszöntek, ha megválasztják őket, büszke emberek lesznek. Ha eddig nem tartottak szobalányt, most bizonyára alkalmaznak egyet, mert egy képviselőhöz nem lehet bejelentés nélkül bemenni. Ha meg elbuknak a választáson és kénytelenek lesznek visszatérni régi foglalkozásukhoz — dühösek lesznek azokra, akiknek azelőtt előre köszöntek. Mindegyik választóról külön-külön azt fogják gondolni, — hogy miattuk buktak meg.

No és a nagyhangu ígéretek? Hol lesznek azok már a jövő héten?

A Bukarestben megjelenő francianyelvű „Le Moment”-ben olvastuk az alábbi „választási vicet”.

RUMBA - JEGY

SZELVENY

4

Kivágandó és összegyűjtendő

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatólagosan megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937—1938. december—január

Kép képviselőjelölti beszélget:

— Hallottad — mondja az egyik — a szovjetben milyen a választási rendszer. A választók visszavonhatják a mandátumot attól a képviselőtől, aki nem nem tartja be a választások előtt tett ígérezeit.

— Látod — mondja a másik — ezért vagyok én anti kommunista.

Lopással vádolt aradi urilány a temesvári bíróság előtt

Temesvár, dec. 19. Különös kaland szenvedő hőse volt ez év nyarán Spierer Emma aradi urilány. A fiatal lány temesvári rokonainál nyaralt és azok kíséretében több ízben ellátogatott a negyedik kerületi strandra. Egy ízben a strand egyik hölgylátogatója panaszt tett, hogy kabinjából eltűnt száz lei, mire Micşa Vasile kabinos nyomban Spierer Emmára terelte a gyanút. A fiatal lány kétségbeesetten tiltakozott a vád ellen, ez azonban mit sem használt.

A tegnap tartott tárgyaláson a vádlotként szereplő fiatal leány erélyesen tiltakozott a gyanúsítás ellen. Védője, Halaiau Ioan dr. előadta, hogy Mikşa kabinos többszörösen büntetett előéletű. Ennek igazolására bemutatott több bírósági ítéletet, amelyek Miksát különböző időtartamra szabadságvesztéssel sújtották. A bíróság néhány pernyi tanácskozás után felmentette az ártatlanul megvádolt urilányt a súlyos vád alól.

Hamis vádaskodás miatt elítélték

A kolozsvári bakteorológiai intézet pénzszekevényéből még 1932. év nyarán eltűnt huszonöt ezer lei. A gyanu Dumitrescu Katalinra, az intézet titkárnőjére terelődött, aki tagadta a sikkasztás vádját, de a törvényszék két évi börtönbüntetéssel sújtotta. Felebbezés folytán az ügy a kolozsvári ítélőtábla elé került, amely több tárgyalás után Dumitrescu Katalint felmentette az a sikkasztás vádjáról. Az ügygel kapcsolatosan Dumitrescu Katalin feljelentéseket tett Telegui Ioan dr., a bakteorológiai intézet azóta elhunyt főorvosa ellen. A feljelentéseket alaptalanoknak találták és az ítélőtábla ezé most hamis vádaskodásért hatezer lei fő- és kétezer lei mellékbüntetéssel sújtotta.

A mai asszonyok nem téltékenyek?

Bécs, dec. 19. Kampflschek Hilda, az ismert bécsi orvosnő előadást tartott a téltékenységről. Mint lélek-buvár, hosszú idő óta foglalkozik ezzel a kérdéssel, mely a mi korunkban épp úgy átértékelődött, mint az

emberi élet minden más megnyilatkozása. Ebből az érdekes előadásból tudjuk meg, hogy az asszonyok, akik a régi időkben a téltékeny emberek statisztikájában magasan vezettek, ma már nagyrészt kigyógyultak ebből a szenvedélyből. Nem javultak meg, hanem a körülmények és a korszellem változtatta meg őket.

A hölgyeknek most már egy teljes nemzedéke önállóan küzd a nyilvános élet viharában. A nők férfiakat megillető munkaterületeken dolgoznak, tehát érzik, hogy

a társadalom hasznos tagjai, tul vannak a Sturm és Drang-korszakon, biztosan és erősen állnak a maguk lábán, anyagilag függetlenebbek, mint anyáik és nagyanyáik voltak. A mai asszony nem ér rá otthon sápi tozni és sóhajtozni.

A bécsi orvosnő érdekes okfejtéséhez még hozzáfűzte, hogy ma inkább a férfiak féltékenyek. A nehéz megélhetés, a munkanélküliség fenyegető réme tette érzékenyebbé és féltékenyebbé a férfiakat.

— Szébbnél szébb női kabátok Consum könyvecskére is, Hevesinél, Str. Nic. Jorga 8.

Róna fényképésznél

smét megkezdődött a nagy árkedvezmény!

6 drb művészi lev. **80 lei** lap csak

ugyanaz, ami a kárakataiban látható. Kérem, ne hagyják magukat félrevezetni a konkurrenciától.
Str. Alexandri 4.

10 lei napi részletért elegáns ruhát készít Tóbiás szabósága Piata Bisericei (Templom-tér.)

Gyomorégés, gyomor-, máj-, epegörcsök

ideges gyomorbajok, álmatlanság, szédülés, emésztési zavarokkal járó fejfájás, hányingernél a világhírű amerikai GASTRO D. gyógyszerrel elért eredményeket a bécsi Rockefeller intézetben (Childis Spitalban) végzett hosszú kísérletek után a Wiener Medizinische Wochenschrift hosszú cikkekben méltatja.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy megrendelhető 125 111 utánvétellel Császár F. szertárában, Bucu, Victoriei 124.

Nagy mennyiségben érkeztek egész öltöny, kabát és kosztüm

szövet maradékok.

Vásznak, damaszkok, diffiniek olcsón beszerezhetők

STEINER

maradékknál 0 radea, Calea Victoriei 3. udvarban

Hiába egyeztek meg Fluorásék Calciuval a munkakamarai szenátorválasztásra

Salacon a törvényszéki főelnök visszautasította a szociáldemokrata Mirescu jelöléseit

Megírtuk, hogy a Munkakamarák Uniójának tanácsa úgy határozott, hogy a munkakamarai szenátorválasztásra közös, úgynevezett „politika-mentes” jelöléseket állítanak. Az Ilie Calciu elnökleite alatti álló „Nemzeti munka frontja” és a szociáldemokrata „Általános munka-konföderáció” között létre is jött az egyezés, amely szerint a munkakamarák

ték, a szociáldemokratákat pedig Kolozsváron és Galatiban akarták jelölni.

Kolozsváron Fluorás Ioan Galatiban pedig Mirescut akarják jelölni.

Mirescu tegnap Ilie Calciu társaságában Galacra érkezett, hogy benyújtja jelölését. Legnagyobb meglepetésre azonban kiderült, hogy a kormány már állított jelölteket. Jelölte magát ugyanis a galaci Munkakamara elnöke és — ami a legérdekesebb — az ottani Betegségügyi pénztár igazgatósági elnöke is, aki nem is

nem fogadta el a szociáldemokrata Mirescu jelöléseit, azzal az indoklással, — hogy Mirescu nem lakik a galaci választó körzetben.

Mirescu a törvényszéki főelnök jelölés visszautasítás miatt táviratilag tiltakozott a központi választási bizottságnál és ehhez a tiltakozáshoz csatlakozott Calciu is.

Fluorás kolozsvári jelölésének elfogadásáról vagy visszautasításáról még nem érkezett jelentés. Hir szerint azonban itt is több ellenjelölt fog küzdeni.

A választás december 30-án lesz. A nagyváradi Munkakamara tanácsosai Kolozsváron szavaznak.

Minőségben legjobb

szenátori listáin két-két helyet kap a két munkasalakulat. — Ilie Calciut Bukarestben jelölték — és itt a kormány nem is állított ellenjelöltet, tekintettel arra, hogy Calciu maga is liberális, Costinescu egészségügyi miniszter legbensőbb hűve. A „nemzeti munkafront” másik jelöltjét Jásiban jelöl-

Arban

legolesobb

tagja a munkakamarai tanácsnak.

Az igazi meglepetés azonban csak ezután következett: a törvényszéki főelnök

Divatban

legujabb

Ezerfont az elvesztett női mosolyért

Emberi erő nem képes megnevetetni a villamosbaleset áldozatát

Sidney, dec. 19. Wodlaha Sidney idillikus elővárosa nagy szenzációt élt meg a minap Ellen Drew asszony, egy gyarmatár, kereskedő felesége beporolt a villamos társaságot mivel egy közlekedési baleset alkalmával — amikor két villamoskocsi összeütközött, és az egyikén ült, elvesztette mosolygási képességét.

Az ügy a sidneyi törvényszék elé került és a közlekedési társaság ügyvédje a tárgyalás során mindent elkövetett, hogy a panaszost nevetésre, vagy legalább mosolygásra bírja. Olyan történetkéket és adomákat mondott el, hogy a hallgatóság sak úgy dült a nevetéstől, sőt a bírák sem tud-

tak minden esetben uralkodni magukon, de Ellen asszony szigorú és komor maradt.

Nem tudott mosolyogni. Erre az ügyvéd taktikát változtattott és azt mondta, hogy Ellen asszony valószínűleg sohasem tudott mosolyogni életében.

Nagy tetemrehívás következett. Felvonultak mindazok a férfiak, akik valaha Ellennek udvaroltak, de ezek mind azt vallották, hogy Ellen mosolya annyira híres volt és csábító, hogy gyakran előfordult, hogy féltékenyséjükben egymás fogait verték ki néhány hirtelen keletkezett boxmérkőzés alkalmával. A bíróságnak ezután nem maradt más hátra mint hogy meghozza ítéletét, amely úgy szökö, hogy a sidney-i közlekedési társaság tartozik ezzel font kártérítést fizetni. Ellen Drew asszonynak, mert a hölgy elvesztette mosolyát a villamos összeütközés alkalmával és ezáltal egyérisége rendkívül sokat veszített varázsából.

Amerikai izü betörés Lupényban

Déva, dec. 19. Az elmúlt napokban vakmerő betörés történt Lupény községben. A község úgynevezett Rubinstein-féle üzlete előtt éjjel három személyautó állott meg, amelyekből jólöltözött férfiak szálltak ki, akik felnyitották az üzletet, és minden holmit magukkal vittek. Csak reggel derült ki, hogy zsilvölgyi „gangszterek” követték el a betöréses lopást s nem az üzlet átköltöztetéséről van szó. A rendőrség bevezette a nyomozást, amelynek újabb fordulatot adott, hogy a lopástól számított két nap múlva, egy Aradon anuló fiatalember jött haza a Zsilvölgyébe vakációra,

aki elmondta, hogy Aradon találkozott egy vulkáni fiatalemberrel, aki dacára annak, hogy évek óta munkanélküli, most rendkívül elegánsan van öltözve s állandó mulatásaiban valóssággal szórja a pénzt. A rendőrség, amint tudomást szerzett erről, ebben az irányban is kiterjesztette a nyomozást. Néhány nap múlva a rendőrségnek sikerült is letartóztatnia Muntean Iosif vulkáni illetőségű fiatalembert és két társát, Batori Josif borbélyt és Lázár Mihály péket, akik a betörést elkövették. A három betörő vallomásából kiderült, hogy alkulcsai hatoltak be az üzletbe, ahol 85 ezer lei kész-

Ajándéknak karácsonyra minden vevőnk kap 12 férfi vagy női zsebkendőt

20 % árengedménnyel

Orlási karácsonyi vásárt rendezünk

férfi, női és gyermek pulloverekben, szveterekben, meleg nadrágok, férfi és női keztyűkben, a legfinomabb férfi ingek és alsók tiszta selyem nyakkendőben és sálakban

Figyelem! December 24 én, pénteken a rendesnél korábban zárunk. tehát kérjük t. vevőinket, hogy saját érdekükben ne halogassák vásárlásaikat az utolsó napra.

Frații

Auerbach

Oradea, str. Nicolae Iorga (volt Zöldfa-ucca) 8.

pénzt, és 150 ezer lei értékű szövetet zsákmányoltak. A pénzen megosztottak, míg a ruhák neműeket különféle helyeken helyezték el. A rendőrség most a társaság orgazdái után nyomoz.

Női kabátok HEVESI-nél

Str. Nicolae Iorga 8. sz.

Rádió műsor

KEDD

BUKAREST: 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofon. 13.25: Sporthirek adása. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofon. 14.45: Hírek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Üzenetek. 18.15: Gramofonlemez. 19: Időszzerű anyag. 19.15: Csak Rádió Románia: Lemez. Csak Bukarest: Beethoven A-moll vonósnygyes. 19.55: Felolvasás. (a két állomás együtt. 20.10: Radulescu csemballó és Theodorescu fuvalomművész. 20.35: Dacia-ének. 21.15: A Rádiózenekar Mozart-estje. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene.

„VOLTA” rádiószaküzlet
Piața Unirii 12.
Rádióban legnagyobb választék! Részlet! Csere!

BUDAPEST. 7.45: Torna. Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. Utána felolvasás. 12.10: Vizjelzés. 13: Harangszó. Hírek. 14.30: Szalonzene. 17: Asszonyok tanácsadója. 18: Előadás. 18.30: Jazz. 19: Felolvasás. 19.30: Karácsonyi hangverseny. 20.30: Előadás. 21: Operett közvetítés Szegedről. Macskazene. 22.15: Hírek. 24.10: Francia nyelvű előadás. 24.35: Cigányzene.

FLOREAL krém és puder népszerűségének titka:

1. A legfinomabb gyógyszeranyagokból készülnek
2. Ervényre juttatja az arc szépségét.
3. Az arc bőrre jótékony hatással van
4. A krém a bőrbe jól beszívódik
5. A Floreal puder jól tapad
6. Az illata nagyon kellemes
7. Nem feltűnő és mégis hat
8. Még jelentéktelen arcot is vonzóvá tesz
9. Az ára olcsó: krém tégelye 40 lei
10. A puder ára: 30. 50 és 90 lei

Főleakat:

PAP Drogueria

Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 9.
Telefon 6-55. Naponta postai szétküldés.

MINDEN MINDEGY

Irtta: KUNDA ANDOR

Ha kissé megerőltetve magunkat, végig gondoljuk az elmúlt napok eseményeit, meglepetten állapítjuk meg, hogy olyan sorsdöntő és történelmi események zajlottak le mostanában, csaknem észrevétlenül körülöttünk, amik miatt régebben nyugtalan rémület-látó éjszakáink lettek volna.

Napokkal ezelőtt ült össze a londoni benemavatózási bizottság, amely ülését elhalasztotta. Száz ember közül egész biztos, száz nem is tud róla. Pedig — és állítólag — nem is annyira az összejövetelnek, mint a bizottság ülésének az elhalasztása, bír döntő jelentőséggel. Egy londoni spanyol szakértő szerint a benemavatózási bizottság ülésének az elhalasztása szoros összetűgésben áll a Francoék által beharangozott nagy offenzíva elmaradásával. Nem tudunk róla. Régen a fejünk fájt volna bele, vajjon már megint mit akarnak?!

Delbos francia külügyminiszter a középeurópai útja előtt a berlini pályaudvaron találkozott Neurath német külügyminiszterrel. Husz percig beszélgettek bizalmasan, négy szemközt. Máskor egy ilyen váratlan francia-német külügyminiszteri találkozáson kívülre szóló jelentősége lett volna. Most pedig, éppen csak hogy megkivánt udvariassággal vettek róla tudomást az emberek.

Aztán Delbos elindult középeurópai útjára — Barthou útján. Habár a francia külügyminiszter útja éppen olyan diadalmas volt, mint nagynevű és tragikus sorsu elődjéé, mégis árnyalati differenciák voltak a két út között.

Varsóban tradicionális melegséggel fogadták Franciaország képviselőjét. Csakhogy: régebben a lengyelek boldogak voltak, hogy a franciák gondolkodnak helyettük, Lengyelország feje Párisban van. Ma ugyan még hevesen kardot rántottak Varsóban, hogy életünket és vérünket Franciaországért, de szádszázakat kértek mindaddig, ameddig erre a kardrántásra sor kerül.

Bukarestben a román politikai élet vezetői tettek hitet a francia barátság mellett. A francia külügyminiszter várakozáson felül meglehetősen elégedve bukaresti tárgyalásának eredményeivel. A román-francia barátságot nem árnyékolja be semmi.

Belgrádban Delbos éppen olyan tüntetések fogadták mint Ciano. Csakhogy ameddig a jugoszláv diákság Franciaország mellett tüntetett Delbos bevonulásakor, az olasz orientáció ellen vonultak fel, Ciano belgrádi látogatása alkalmával. Ciano idő előtt ha-

zarepült a jugoszláv fővárosból. Delbos programszerűen, percnyi pontossággal maradt. Csakhogy: a hivatalos jelentésből itt is hiányzott valami. Jugoszlávia miniszterelnöke aláírta, hogy a jugoszláv politika törhetetlen iránya a francia barátság, de elfelejtett nyilatkozni a népszövetségi hűségről, amely a francia politika törhetetlen iránya. De ezen az árnyalati különbségen ma már nem lepődik meg senki.

A francia külügyminiszter Belgrádból Prágába utazott és utközben, a hajnali órákban találkozott a magyar külügyek vezetőjének helyettesével. Bizalmasan, négy szemközt beszélgettek, ismét csak husz percig.

Delbos Csehszlovákiai útja éppen olyan diadalmas és csillogó volt, mint a romániai, vagy a jugoszláviai. Sőt itt aratta legkönnyebb diplomáciai győzelmét a Quauí d'Orsay wra. Csehszlovákiában könnyű volt győzelmet aratni

Páris, de nehéz volt győzelmet aratni Prága szempontjából. Prága ugyanis mostanában nagyon nyugtalan. Németország nyugtalanítja. És mivel Németország mindég nyugtalanít valakit, az emberek nem igen csodálkoznak azon, hogy most véletlenül éppen Prágán van a sor. Hitler különben is minden szombaton veszélybe hozza a békét és minden hétfőn megmenti.

Nem tarthatott különösebb érdeklődésre számot, hogy Eden fogadta Ribbentrop londoni nagykövetét. A megbeszélésen mellesleg, a kínai kérdés, Németország részvétele a nyugati nagyhatalmak közös távolkeleti akciójában, a német gyarmati követelések és a Nemzetek Szövetségének a sorsa szerepelt.

Némi izgalmat mégis a héten a japán támadás keltett amerikai és angol hadihajók ellen. De abban már kivétel nélkül biztos volt mindenki, hogy Japán ünnepélyesen bocsánatot fog kérni, teljes kártérítést ígér, hasonló esetek erőlyes megakadályozását — és a legközelebbi alkalommal újra meg fogja támadni az

amerikai vagy az angol lobo-gót.

A japán-kínai háború során arról már alig beszéltek, hogy Nanking előtt a kínaiak, akiknek még egy rendes pus-kájuk sincs, mérges gázokkal támadták meg a japánokat, de a szél megfordította a gázok útját. Nanking tehát elesett. Mellesleg hatvanezer kínai halottat szedtek össze a japánok a nankingi harctereken — a megfordult szél miatt.

Ezt pedig majd el felejtették. Olaszország kilépett szombaton a Népszövetségből. Edig ugyan tagja volt, de nem vett részt a munkájában és most, hogy kilépett — az Olaszország által is aláírt népszövetségi alapokmány értelmében — két évre továbbra is a tagja marad. Furcsa.

Ha ilyen futásban nézzük az elmúlt hét eseményeit, így öszszefogva, oly magasra tornyosulnak fel előttünk, hogy akár egy évszázadra is elegendők volnának. A ma embere azon ban bölcs. Vigyáz az idegeire. Vagy talán már nincsenek is idegei. Elfáradt, elfáradt. Közömbös lett. Az idegkimerültség után ez a második stáció, amikor már minden mindegy.

Óhaj és valóság

Kisebbségi életünk nehéz küzdelmeiben talán semmire sincs nagyobb szükségünk, mint az összes kisebbségi magyar szervezetek és alakulatok együttműködésére.

Hogy ez az együttműködés lehetséges arra a Vásárhelyi Találkozó megadta a példát s leszögezte azt is, hogy ez az együttműködés csak a magasabb erkölcs s a nemzeti demokrácia alapján jöhet létre. A Találkozó egy másik alapelve a román néppel való együttműködés, azzal a román néppel, mely a gyulafehérvári pontok magaslatára tudott emelkedni.

A Vásárhelyi Találkozó eszméit az egész magyarság nagy lelkesedéssel fogadta. Az Országos Magyar Pártnak sem volt ez eszmékkel szemben semmi ellenvevni valója. Ez a tény arra engedett következtetni, hogy a Találkozón leszögezett elveknek a politikai életben való átvitele és alkalmazása nem ütközik semmi akadályba.

A Találkozótól alig választ el bennünket hét hónap s szel-leme mondhatni még elég erős a köztudatban.

S mégis egy szomorú tény kell megállapítanunk. A magyarság szét szakadozva veszi fel a harcot azokban a választásokban, ahol leginkább volna alkalma sorsára a saját befolyását gyakorolni. E szét-törődzési nem lehet azzal magyarázni, hogy a magyarság különböző rétegének külön-

böző érdekei okozzák ezt a különválást. A magyar kereskedő s kisiparos sérelmeinek, a nemzeti munkavédelmi törvénynek s az adókulcsnak fokozatos gyakorlamba vitelével kell magyaráznunk.

A román népet mindég a szabadság jegyében lehetett megmozgatni. Ezért az eszméért szállott harcba a nemzeti és a szociális elnyomás ellen. Ebből a történelmi tényből nem következtethetünk másra minthogy e néptől távol áll minden elnyomási tendencia. A jobboldali elnyomó áramlatok többnyire idegenből importált eszmék, melyekért karrierre vágyó politikusok és a nemzet lelkületéhez távol áll álcazafiak akarnak a román népre oktrofálni. A kisebbségi sorsban élő magyar nép sok sérelme dacára is hisz a román nép jóakarátában s ezért egyes kisebbségi dolgozó és kisgazda politikai alakulataink a két nép közötti békés megegyezés alapján vesz részt a politikai harcokban. Bethlen György gróf az Országos Magyar Párt elnöke is ez irányban nyilatkozott. Kolozsvárt tartott beszédében december 6-án, kijelentette, hogy: „a békét szolgáljuk, arra törekszünk és pedig nemcsak valamely kormánnyal vagy párttal, hanem a román nemzettel való békére”. De a román nemzetnek természetesen csak azon alakulatával élhetünk békességben, mely jogainkat respektálja. Erre is rá-

mutat Bethlen gróf. Minden békességünk melett teljes erőnkkel ellen kell álljunk a nemzeti totalitásra törekvés ellenünk irányított támadásával szemben. E felsorolt tényekből láthatjuk, hogyha a magyar egység még nem is jött létre, de már minden alakulatunkat, legyen az politikai vagy kulturális ugyanaz a cél hatja át harcolni a magyar néperdekekért a román néppel való békés megegyezés mellett. Ha pillanatnyilag még a pártérdekek erősebbek is voltak reméljük, hogy a helyes cél felismerése minden vonalon arra fogja vezetni vezetőinket, hogy a legközelebbi alkalommal a kisebbségi magyar egység nem, mint óhaj, hanem mint valóság szerepeljen közéletünkben.

Vadai György

Az örült arab rémléte. Kairóból jelentik: Girgeben borzalmas büntényt követelt el Achmed Jekid. Elmeza várában meggyilkolta az anyját, felvágta a mellkasát és a szívét megezte, majd a kifolyó vért megitta. Az örült Achmedet csak nagynehezen sikerült ártalmatlanná tenni.

Mussolini katonai tervei. — Rómából jelentik: Mussolini olasz miniszterelnök fogadta kihallgatáson az olasz tengerészet 12 tengernagyát és a tengerészeti minisztérium műszaki főfelügyelőjét. Egyéb-ként a Toscana nevű gőzös fel-délzetén 2200 milicistával Kelet-Afrikába indult.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDÉ CÉGNEL ORADEA